

specifikace: Spor vzniklý mezi dodavatelem stavebních prací a příslušným objednatelem, který „spornou“ objednávku učinil za účelem splnění vlastního závazku, jenž mu vznikl - z důvodu uzavření smlouvy na dodávku stavebních prací, které mají povahu nadlimitní veřejné zakázky - vůči příslušné třetí osobě (zadavateli veřejné zakázky), tedy spor z tzv. „subdodávky“ v rámci veřejné zakázky, (ne)lze subsumovat pod procení úpravu obsaženou v § 9 odst. 2 písm. o) o. s. ř.“

§ 9 odst. 2 písm. o) o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. d) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

Ncp 849/2022

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Jana Pavlíčka ve věci

žalobkyně: **2LL s. r. o.**, IČO 04044789
sídlem Strojírenská 260/14, 155 21 Praha 5
zastoupena advokátkou Mgr. Ing. Danou Jackovou
sídlem Jungmannova 745/24, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Dopravstav a.s.**, reg. č. 31333320
sídlem Drieňová 27, 826 56 Bratislava, Slovenská republika
podnikající v České republice prostřednictvím:
Doprastav, a.s., organizační složka Praha, IČO 49281429
sídlem K Zahradnictví 13, 182 00 Praha 8
zastoupena advokátem JUDr. Vratislavem Vlčkem
sídlem Běluňská 258/68, 193 00 Praha 9

o zaplacení částky 2 265 250,38 Kč s příslušenstvím

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 13 C 77/2022, o určení věcné příslušnosti

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobkyně se žalobou podanou dne 10. 5. 2022 u Obvodního soudu pro Prahu 8 (dále jen „předkládající soud“) domáhá po žalované zaplacení částky 2 265 250,38 Kč, a to z titulu neuhrazené ceny díla podle příslušné smlouvy účastnic. Žalobkyně v žalobě současně konstatovala, že jí provedené dílo podle smlouvy účastnic představovalo subdodávku pro žalovanou, která je zhotovitelkou příslušné zakázky, jíž získala ve veřejné soutěži, a to na dílo pro konečného investora (veřejnoprávní subjekt), respektive, že žalovaná je vedoucí společník společnosti TD Borská pole, která uzavřela se Statutárním městem Plzeň jako objednatel smlouvu o dílo na realizaci investiční akce s názvem „Prodloužení tramvajové trati na Borská pole“ (dále jen „Dílo“).
2. Předkládající soud předložil věc zdejšímu soudu jako soudu nadřízenému (dále jen „nadřízený soud“) podle § 104a odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), bez dalšího s tím, že žalovaná vznesla námitku nedostatku věcné příslušnosti soudu.
3. Žalovaná námitku podle § 104a odst. 5 o. s. ř. odůvodnila tím, že veřejná zakázka na Dílo byla nadlimitní veřejnou zakázkou s hodnotou (podle příslušné smlouvy o dílo) 479 841 592,83 Kč, a proto je podle § 9 odst. 2 písm. o) o. s. ř. k projednání a rozhodnutí věci příslušný Městský soud v Praze.
4. Žalobkyně námitku žalované odmítla, přičemž podrobně argumentovala ve prospěch závěru, že poslední část věty podle § 9 odst. 2 písm. o) o. s. ř., tj. „včetně dodávek nezbytných k provedení těchto smluv“ se netýká tzv. „subdodávek“, ale možných dodávek odlišných od stavebních prací, které s veřejnou zakázkou na stavební práce souvisejí, např. dodávky související projektové či inženýrské činnosti, které mohou být součástí veřejné zakázky na stavební práce podle § 9 „ZVZ“. Žalobkyně uzavřela, že je dána věcná příslušnost okresních (obvodních) soudů podle § 9 odst. 1 o. s. ř. a že námitku žalované lze považovat za obstrukční.
5. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
6. Podle § 9 odst. 2 písm. o) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech ze smluv na stavební práce, které jsou nadlimitními veřejnými zakázkami, včetně dodávek nezbytných k provedení těchto smluv.
7. Jak se z odstavce 1. odůvodnění podává, žalobkyně žalobou (jejíž obsah vymezuje předmět sporu, který je určující pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení – viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10) v tomto řízení uplatňuje proti žalované nárok na zaplacení ceny díla, které mělo být realizováno žalobkyní na základě objednávky žalované a které mělo svou povahou představovat tzv. „subdodávku“ v rámci Díla.
8. Žalovaná svou námitkou nastolila otázku, zda spor vzniklý mezi dodavatelem stavebních prací a příslušným objednatel, který „spornou“ objednávku učinil za účelem splnění vlastního závazku, jenž mu vznikl - z důvodu uzavření smlouvy na dodávku stavebních prací, které mají povahu

nadlimitní veřejné zakázky - vůči příslušné třetí osobě (zadavateli veřejné zakázky), tedy spor z tzv. „subdodávky“ v rámci veřejné zakázky, (ne) lze subsumovat pod procesní úpravu obsaženou v § 9 odst. 2 písm. o) o. s. ř.

9. Při řešení uvedené otázky je třeba vycházet z úpravy obsažené v § 9 odst. 2 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění účinném do 30. 9. 2016 (dále jen „VeřZak“), podle něhož veřejnou zakázkou na stavební práce je též veřejná zakázka, jejímž předmětem je vedle plnění podle odstavce 1 rovněž poskytnutí dodávek či služeb nezbytných k provedení předmětu veřejné zakázky dodavatelem. Uvedené ustanovení je totiž právním základem pro procesní úpravu obsaženou v § 9 odst. 2 písm. o) o. s. ř., která v současném (a pro posouzení předmětné věci relevantním) znění nabyla účinnosti dne 1. 1. 2014.
11. Ustanovení § 9 odst. 2 VeřZak přitom na subdodávky stavebních prací ze strany třetích osob (tedy na plnění mimo okruh zadavatele veřejné zakázky a jeho dodavatele) bezpochyby nedopadá, když cílí na průvodní (nezbytné) dodávky a služby, které by jinak (s ohledem na faktický předmět plnění) povahu stavební prací neměly - když podle § 7 odst. 2 VeřZak se veřejné zakázky podle předmětu dělí na veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na služby a veřejné zakázky na stavební práce - nicméně za stavební práce se považují podle (v daném ohledu) speciálního ustanovení § 9 odst. 2 VeřZak, a to z důvodu toho, aby se veřejná zakázka (včetně takových dodávek a služeb) považovala jako celek za veřejnou zakázku na stavební práce.
12. V poměrech v současnosti účinné korespondující úpravy by pod dikci „dodávek nezbytných k provedení těchto smluv“, bylo možno (mimo jiné) zahrnout dodávky, které poskytl zadavatel dodavateli a které jsou nezbytné pro poskytnutí zadavatelem požadovaných stavebních prací, a to ve smyslu § 22 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, kdy jejich hodnotu je zadavatel povinen zahrnout do předpokládané hodnoty veřejné zakázky.
13. S ohledem na vše shora konstatované nadřízený soud v obecné rovině uzavírá, že na spory ze „subdodávek“ stavebních prací ustanovení § 9 odst. 2 písm. o) o. s. ř. nedopadá.
14. Takový závěr je přitom konformní se základním interpretačním pravidlem, jež formuloval velký senát občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu v rozsudku ze dne 13. 4. 2016 sp. zn. 31 Cdo 4848/2014, a to pro účely výkladu pravidel věcné příslušnosti soudů v občanském soudním řízení, totiž že: „vymezení věcné příslušnosti soudů podle povahy věci odráží zejména složitost věci (jejich typovou, skutkovou a právní obtížnost), zvláštnosti hmotněprávní úpravy (potřebu užší specializace při projednávání a rozhodování určitého typu sporů), zvláštnosti procesní úpravy (vyžadující také určitou míru specializace)“.
15. Opačný výklad by naopak vedl k neudržitelné praxi, kdy na specializované (v oblasti problematiky nadlimitních veřejných zakázek na stavební práce) krajské soudy by byla přenášena agenda upínající se rovněž k bagatelním sporům ze smluv o dílo na subdodávky příslušných stavebních prací, a to jen proto, že příslušný objednavatel (v řízení) posuzovanou objednávku učinil za účelem splnění vlastního závazku vůči zadavateli veřejné zakázky.
14. Jelikož věcnou příslušnost krajských soudů v okolnostech dané věci nezakládá ani jiné speciální zákonné ustanovení, nelze než uzavřít, že ke sporu je založena věcná příslušnost okresních (obvodních) soudů podle obecné úpravy obsažené v daném ohledu v § 9 odst. 1 o. s. ř.

15. Proto také nadřízený soud rozhodl, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni příslušné okresní soudy (§ 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 16. listopadu 2022

JUDr. František Kučera
předseda senátu